

TOIMINTA-
SUUNNITELMA
2026

SILMU-kylät
SILMU-byar

SILMU-kylät
SILMU-byar

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n kylätoiminnan toimintasuunnitelma vuodelle 2026

YLEISTÄ

SILMU-kylät toimii alueen kylien yleisten ja yhteisten etujen puolesta puhujana, vahvistaa kylien välistä yhteistyötä ja toimii poliittisesti sitoutumattomana. Tarkoitus on edistää oman alueen kylien toimintaa kehittämällä kylä- ja muiden paikallisten yhdistysten omatoimisuutta ja elinvoimaisuutta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestämme mm. kokouksia, kyläpäiviä, seminaareja sekä muuta vastaavaa toimintaa ja toimimme yhteistyössä muiden maaseudun kehittäjien, järjestöjen kuntien ja viranomaisten kanssa.

Toiminta-alue on sama kuin koko Kehittämisyhdistys SILMU ry:llä eli Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Pornainen, Porvoo, Pukkila sekä Sipoo itäisellä Uudellamaalla.

SILMU-kylät edustaa noin viittäkymmentä kyläyhdistystä ja muita toimijoita, sekä kokoaa alueen reilut 200 kylää samaan verkostoon.

SILMU-kylät kyläjaosto, eli kylätiimi

Tiimi kokoontuu tarpeen mukaan ja puheenjohtaja tai kyläneuvoja välittää Kehittämisyhdistys SILMU ry:n hallitukselle kylätoimintaan liittyvät asiat käsittelyyn. Kyläjaos koostuu 4–10 jäsenestä, joiden tehtävinä on jakaa omissa verkostoissa tietoa SILMU-kylät toiminnasta ja kehittää aktiivisesti jaoksen toimintaa yhdessä kyläneuvojan kanssa.

TALOUS

Varoja kylätoiminnan kehittämistä varten SILMU-kylät saa Suomen Kylät ry:n vuosivastuksesta maakunnallisille kylien yhteenliittymille (valtionapu), hankerahoituksista ja omasta toiminnasta. Toimintaa varten SILMU ry voi hakea rahoitusta säätiöiltä ja muilta tahoilta. SILMU-kylät voi myös järjestää maksullisia koulutuksia, seminaareja ja tapahtumia varojen kartuttamiseksi Kehittämisyhdistys SILMU ry:n nimissä sekä vastaanottaa luentopalkkioita.

TOIMINTA JA PALVELUT

Kyläohjelma 2025–2027

Kyläohjelman tavoite on kehittää alueen kylätoimintaa monipuolisesti ja vahvistaa eri verkostojen yhteistyötä entisestään. Kyläohjelman läpileikkaava teema on kestävä kehitys (taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen).

SILMU-kylät kyläohjelman kolme painopistettä ovat: 1) Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen, 2) Palvelut ja asuminen ja 3) Kumppanuudet ja verkostot

Kyläohjelman tavoitteet ja toimenpiteet 2026

Painopiste 1: Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen

Tavoitteet: uudet ajatusmallit.

Toimenpiteet: vaikuttaminen ja tiedottaminen.

Älykkäillä ratkaisulla rakennetaan tulevaisuutta - olivat ne sitten sosiaalisia, taloudellisia tai ympäristöön liittyviä.

Painopiste 2: Palvelut ja asuminen

Tavoite: kylien ja saaristoalueiden elinvoimaisuuden lisääminen.

Toimenpiteet: kylätaloista luodaan monipuolisia paikallisia kokoontumiskeskuksia.

Painopiste 3 Kumppanuudet ja verkostot

Tavoitteet: paikallinen yhteistyö kunta, kolmas sektori ja asukkaat kehittyä, osallisuus vahvistuu ja kyläyhdistykset ovat paikallisia vaikuttajia.

Toimenpiteet: kannustamme kyliä tekemään itse oman alueensa kehittämissuunnitelmia ja järjestämme työpajoja, seminaareja sekä koulutusta.

Kyläohjelma 2025–2027 on luettavissa kokonaisuudessaan www.itukylat.fi

SILMU-kylät palvelut

Toimistolta saa neuvontaa yhdistysasioissa (esim. säännöt, yhdistysviestintä, varainhankinta) ja apua kylä- ja kyläturvallisuussuunnitelmien laatimiseen. Tavoite on lisätä kylien omien kehittämissuunnitelmien määrää alueella, sekä kannustaa kyliä päivittämään olemassa olevia. Oman suunnitelman avulla kylät luovat tulevaisuutta, toteutettavat asioita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

SILMU-kylät toteuttaa myös yhteistyössä muiden maaseudun toimijoiden kanssa kehittämishankkeita kylien hyväksi sekä järjestää tapahtumia ja koulutustilaisuuksia.

Palveluiden takaamiseksi on palkattuna yksi henkilö, joka toimii kyläneuvojana ja työskentelee sen lisäksi Kehittämisyhdistys SILMU ry:n hankkeissa.

Kylät verkossa

Kyläsivusto www.itukylat.fi:n kautta alueen kylillä on omat verkkosivut. Sivustolla on myös vinkkejä kylätoimintaan ja ajankohtaista tietoa paikalliskehittämisestä.

Kyläkouts

Luennoilla ja työpajoissa vahvistetaan yhdistystoimijoiden valmiuksia ja osaamista sekä rohkaistaan aktiiviseen kehittämistyöhön. Tilaisuuksia toteutetaan kylien ja yhdistysten tarpeiden mukaan sekä verkossa että paikan päällä kylissä.

Kyläkouts -teemat:

- Kylästä kuuluu – Kylien ja korttelien toimiva viestintä
- Toimintaa taloihin! – Yhteisölisten tilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet
- Vapaaehtoistyö kylissä ja kortteleissa – Markkinoi, rekrytoi ja motivoi
- Mistä rahaa toimintaan? – Varainhankinnan kehittäminen kylissä ja kortteleissa
- Digitaidot kylissä ja kortteleissa – Yhdistystoimijoiden digiosaaminen haltuun
- Kyläsuunnitelma – Kylän tai korttelin yhteinen tulevaisuus
- Ideasta toteutukseen – Kehittämistarpeiden hankkeistaminen
- Yhdistystoiminnan ABC – Kylä- ja korttelitoiminnan perusteet
- Vaikuta & verkostoidu – Osallisuuden ja yhteistyön mahdollisuudet kylä- ja korttelitoiminnassa
- Tapahtumatuotanto – Järjestä onnistunut kylä- tai korttelitapahtuma
- Tulevaisuusvalta – Kylätoiminnan uusi suunta

TAPAHTUMAT

Uudenmaan vuoden kylä -valinta

Valintaraati valitsee helmikuussa Uudenmaan vuoden kylä vuodelle 2026. Kilpailu järjestetään yhteistyössä Uudenmaan Kylät ry:n kanssa. Valintaraadissa on myös Uudenmaan liiton edustajia. Voittajakylällä on mahdollisuus osallistua Suomen Kylät ry:n valtakunnalliseen kilpailuun seuraavana vuonna.

Palkitsemiset ja muistamiset 2026

SILMU-kylät palkitsee mielettömimmän kylätapahtuman tai henkilön, työryhmän tai yhdistyksen, joka on tehnyt jotain erityistä oman kylän hyväksi.

Jaosto voi myös myöntää kylätoiminnan ansiomerkkejä erityisen ansioituneelle henkilölle.

SILMU on the Road

Alueellisen kyläpäivän sijasta SILMU-kylät jalkautuu kyläkierrokselle alueemme kuntiin yhteistyössä Leader SILMUn kanssa. Olemme yhdessä liikkeellä vastaamassa kysymyksiin koskien kylien kehittämistä ja luomme uusia verkostoja, jotka tukevat toimintaa.

Kyläsuunnittelun teemavuosi

Suomen Kylien hallituksessa hyväksytyn toimintaohjelman mukaan vuosi 2026 tulee olemaan kyläsuunnittelun teemavuosi. SILMU-kylät osallistuu teemavuoden kampanjoihin ja nostetaan tulevaisuussuunnittelua esiin omissa tilaisuuksissamme ja viestinnässä sekä avustetaan kyliä tulevaisuustyössä.

Suomen Kylien Kyläpäivät

SILMU-kylät osallistuu Suomen Kylien järjestämiin koulutuspäiviin.

Den finlandssvenska landsbygdsriksdagen 2.-3.10, Raseborg

SILMU-kylät osallistuu suomenruotsalaiseen maaseutuparlamenttiin Raaseporissa.

Avoimet Kylät 13.6.

Avoimet Kylät -tapahtuma kutsuu kävijöitä joka vuosi kylille kesäkuun toisena lauantaina. Päivä on valtakunnallinen kyläpäivä, jolloin kylät järjestävät omannäköistä toimintaa. Tapahtuman järjestävät yhteistyössä Suomen Kylät ry, maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader -ryhmät ja paikalliset toimijat.

Avoimet Joulukylät

Suomen Kylät toteuttaa yhteistyössä maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa Avoimet Joulukylät -kampanjaa marras-/joulukuussa. Tavoitteena on tarjota markkinointi-materiaalia ja näkyvyyttä kylien omiin joulutapahtumiin.

Kylätoiminnan juhluvuosi 2027

SILMU-kylät valmistelee vuoden aikana tulevaa juhluvuotta yhteistyössä Suomen Kylien, maakunnallisten kyläyhdistysten, Leader-ryhmien sekä oman alueen kylien ja yhdistysten kanssa.

MUUTA TOIMINTAA

Kyläneuvoja on mukana eri työryhmissä ja osallistuu kylätoiminnan asiantuntijana maakunnallisesti ja myös valtakunnallisesti esimerkiksi Suomen Kylät ry:n järjestämiin seminaareihin ja kyläpäiviin.

Työryhmät ja ohjausryhmät

- *Svenskfinlands Byar yhteistyöryhmä.* SFB on suomenruotsalaisen maaseutu-kehittämisen yhteistyöelin, jonka hallinnoija on Svenska lantbrukssällskapetens förbund (SLF).

- *Maakunnallisten kylätoimijoiden SILMU-kylät, Uudenmaan Kylät ry:n, Päijät-Hämeen kylien ja Kymenlaakson Kylät ry:n yhteistyöryhmä.* Esim. yhteisiä koulutuksia, tapahtumia ja hankkeita.
- *VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Uudenmaan maakuntatoimikunnan jäsen.* SILMU-kylät kyläneuvoja edustaa toimikunnassa Suomen kylät ry:tä ja Uudenmaan kyliä.
- *VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Itä-Uudenmaan aluetoimikunnan jäsen.* SILMU-kylät kyläneuvoja edustaa toimikunnassa itäisen Uudenmaan kyliä.
- *Itä-uudenmaan hyvinvointialueen järjestöjen kumppanuuspöydän sekä teemaryhmän jäsen*
- *Itärata yhteistyöryhmä*

HANKKEET

Mestarikylät – Mästarbyar

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n hankkeessa luodaan toimintamalli, joka tukee kyläyhdistyksiä suunnitelmallisessa ja kestävässä toiminnassa. Tavoite on uudistaa kylätoimintaa ja tuoda yhdistyksille ja kylille tämän päivän menetelmiä ja välineitä.

Vuoden aikana järjestämme myös erilaisia tilaisuuksia ja työpajoja, kehitetään kyläsuunnittelua ja tehdään Mestarikylät -käsikirja kylätoimijoiden tueksi.

Kylävara -hanke

SILMU-kylät osallistuu Suomen Kylät ry:n kyläturvallisuushankkeen tapaamisiin, toimii tarvittaessa asiantuntijana ja tapahtumien koordinoijana toiminta-alueellamme.

Smarta byar i Svenskfinland -Rannikon älykkäät kylät

Svenskfinlands Byar toteuttaa koko ruotsinkielistä rannikkoseutua käsittävä Älykkäät kylät -hanketta, jonka yksi tavoite on vahvistaa kylätoimijoiden osaamista ja itseluottamusta kehittää omaa kylää. SILMU-kylät osallistuu hankkeeseen yhteistyökumppanina ja toteuttaa hankkeen toimenpiteitä alueella Sipoo, Porvoo, Loviisa ja Lapinjärvi.

TIEDOTTAMINEN

Sisäinen tiedottaminen

Kyläneuvoja tiedottaa toiminnasta hallituksen jäsenille hallituksen kokouksissa tai sähköpostitse.

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n jäsenille ja uutiskirjeen tilaajille tiedotetaan myös SILMU-kylät toiminnasta sähköisen uutiskirjeen avulla noin kerran kuukaudessa.

Alueen kyläyhdistykset ja kyläyhdistyksen tavoin toimivat yhdistykset saavat myös 3–4 kertaa vuodessa sähköisen SILMU-kylät infokirjeen sekä tarvittaessa tiedotteita myös sähköpostitse.

Ulkoinen tiedottaminen

Tiedotamme omasta ja Suomen Kylät ry:n toiminnasta sekä muista kylätoimintaan liittyvistä asioista säännöllisesti ja avoimesti. Kyläneuvoja laatii tiedotteet medialle ja sidosryhmille, kun siihen on aihetta.

Ajankohtaisista kyliä ja kylätoimintaa koskevista asioista ja tapahtumista kerrotaan Kyläsivustolla, SILMU-kylät Facebook -sivulla ja Instagramissa.

Tiedotamme toiminnastamme omissa ja muiden järjestämissä tapahtumissa.

Porvoossa 16.10.2025

Kyläjaoston puolesta, kyläneuvoja Li-Marie Santala

SILMU-kylät
SILMU-byar

Werner Söderströminkatu 23, 06150 Porvoo
040-158 8038, li-marie.santala@silmu.info
www.itukylat.fi ja www.silmu.info